

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn: An ninh thủ đô

Số: 2395 Ngày: 6/8/08

BẮC GIANG:

Kinh hoàng làng giết mổ trâu, bò

“Trời đổ mưa là giò bọ bò lổm ngổm trên đường, chẳng muốn đặt chân xuống nữa” - ông Đỗ Văn Thúc, Trưởng thôn Phúc Lâm, xã Hoàng Ninh, huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang bức xúc nói. Sự sinh sôi của các vật chất từ nghề đang tỷ lệ thuận với mức độ ô nhiễm môi trường.

Ao hồ “chết” vì chất thải

Đọc theo km 132, Quốc lộ 1A (cũ), đoạn qua thôn Phúc Lâm là những bao xương loại của trâu bò vút ngổn ngang. Mùi hôi, thối bốc lên nồng nặc giữa trưa nắng khiến không khí đặc quánh khó chịu. Anh Huy Quang, thị trấn Bích Động, huyện Việt Yên phản ánh: “Chúng tôi đi qua đây sợ mùi này lắm. May mà nhà tôi cách đây khá xa...”. Ông Đỗ Văn Thúc - Trưởng thôn Phúc Lâm cho biết thêm: “Ngày trước, hầu hết các hộ giết mổ đều để xương loại tại nhà chứa trong khuôn viên gia đình nhưng vì quá thối nên họ chuyển ra đường. Nếu để tại nhà, trời đổ mưa là giò bọ bò ra, chẳng muốn đặt chân xuống nữa”. Không gian công cộng thoáng đảng bên Quốc lộ 1 giúp dân làng Phúc Lâm được “giải thoát” phần nào khỏi sự ngột ngạt, ô nhiễm nhưng chúng lại gây ảnh hưởng đối với môi trường trên diện rộng hơn. Hai ao lớn có diện tích hàng nghìn mét vuông, trước kia có thể nuôi trồng thủy sản, tưới tiêu nước cho đồng ruộng xung

quanh thì sau khi để ngâm xương loại đã “tê liệt”. Nước tù đọng đen ngòm, ruồi muỗi sinh sản, rất dễ trở thành nguồn gây bệnh.

Hàng loạt ao chứa nước bao quanh làng Phúc Lâm cạn khô vì chất thải giết mổ qua mương thoát nước dẫn về, lâu ngày làm lòng ao hồ đầy lên mà không ai dám đặt chân xuống nạo vét. Những ao hồ còn lại đang đứng trước nguy cơ tương tự. Chị H., người thôn Phúc Lâm than thở: “Ô nhiễm lắm, nhà tôi trước kia làm nghề này nhưng bây giờ buồn bán hàng khác, chẳng ai quen được với ô nhiễm”. Trước đây, các hộ giết mổ đem chất thải trong dạ dày của con vật ra bón lúa, hoa màu nhưng do nóng và xót, hoa màu chết hết. Không tận dụng cho nông nghiệp được, họ xả thẳng ra ao hồ. Theo ông Thúc: “Quy trình giết mổ của các hộ gia đình đảm bảo vệ sinh thực phẩm nhưng ngặt một nỗi, thịt trâu, bò không được bảo quản hoặc mang đi tiêu thụ ngay mà lại được nhét vào bao, chờ đủ chuyến xe mới đem đi nên bị ôi thiu”. Mục sở thị một lò giết mổ, chúng tôi thấy ruồi nặng bu bám trên những chậu nhựa cỡ lớn đựng thịt trâu, bò. Chất thải và thực

phẩm để rất gần nhau.

Bên cạnh đó, công việc muối da trâu, bò để bán cũng gây ảnh hưởng đến nguồn nước. Một cơ quan của Bộ Tài nguyên và Môi trường đã lấy mẫu nước ở khu vực ít người giết mổ nhất ở Phúc Lâm để xét nghiệm. Kết quả cho thấy, độ mặn trong nước cao hơn mức cho phép khá nhiều. Một người dân thôn Phúc Lâm nói vui rằng: “Các cán bộ đã cảnh báo chúng tôi, cẩn thận nấu canh thành kho canh. May mà nông dân hay ăn mặn...”

Luận quán giải pháp

Thôn Phúc Lâm có 450 hộ gia đình, 1.900 khẩu với 38 hộ gia đình làm nghề giết mổ trâu, bò, trong đó có 12 hộ giết mổ thường xuyên. Xuất hiện ở đây từ sau năm 1975, ban đầu, phần lớn các hộ gia đình trong thôn đều theo nghề nhưng sau đó vì thị trường tiêu thụ bị thu hẹp nên các hộ chuyển sang kinh doanh dịch vụ khác: gia công cơ khí, làm bún, vụn tải... Mặc dù số hộ gia đình làm nghề giết mổ trâu, bò chiếm tỷ lệ nhỏ nhưng số lao động ăn theo việc giết mổ lại khá lớn, gây khó khăn cho việc giải quyết vấn đề môi trường. Trung bình một con trâu có 6 nhân

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Ngày: 15/05/2024 Số: 69/03

lực ăn theo. Thời điểm hiện tại không phải là mùa giết mổ nhưng mỗi ngày, thôn Phúc Lâm giết mổ không dưới 100 con trâu bò. Nếu vào mùa thì con số này lớn gấp đôi. Như vậy, trung bình, số lao động tại địa phương theo nghề này chiếm đến 1/3 dân số của thôn. Chị H. cho biết: "Người làng với nhau, không dám nói vì cả nể. Rất đông người dân sống bằng thu nhập có được từ lò giết mổ này, số còn lại là bà con, họ hàng, chẳng ai dám lên tiếng cả".

Nhận biết được việc giết mổ trâu bò ở Phúc Lâm gây ô nhiễm môi trường, UBND tỉnh Bắc Giang đã dự kiến xây dựng khu giết mổ tập trung với tổng kinh phí khoảng 10 tỷ đồng theo phương châm Nhà nước và nhân dân cùng làm. Nhưng vì số hộ làm nghề này không nhiều, nếu xây dựng thì họ phải đóng góp lớn nên kế hoạch này chưa thực hiện được. Cơ quan chức năng đã nhiều lần kiểm tra, lập biên bản và phạt hành chính, thậm chí đình chỉ hộ giết mổ gây mất vệ sinh, nhưng chỉ được một thời gian là họ tái phạm. Chính quyền địa phương đề ra phương án thu phí chất thải nhằm nâng cao ý thức cũng không khả thi. Sự thiếu kiên quyết, luẩn quẩn trong xử lý vi phạm dẫn đến mở rộng khu vực ô nhiễm. Tại địa phương, số người mắc bệnh hiểm nghèo và chết liên quan đến gan, phổi không ít dù tuổi đời của họ chỉ hơn 40. Đã đến lúc, các hộ giết mổ trâu bò ở Phúc Lâm cần "liều thuốc đặc trị" để nâng cao ý thức, cải thiện môi trường sống vì sức khỏe cộng đồng.

THANH HOÀN